

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/194/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119207159
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:6119207159.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČO: 247 85 199, Česká republika, zastúpeného ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, so sídlom v Bratislave, Ul. Svornosti 43, IČO : 47 255 773, proti žalovanému: L. V., O.. XX.XX.XXXX, V. X. F. B., o zaplatenie 18.787,86 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Stranám náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa prostredníctvom upomínacieho konania žalobou doručenu upomínaciemu súdu dňa 07.01.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 18.787,86 € s prísl. a nahradil mu trovy konania.

2. Vzhľadom na nemožnosť zistenia skutočného pobytu žalovaného a nedoručenia v danej veci vydaného platobného rozkazu upomínací súd vyzval žalobcu, aby navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobca v odpovedi na výzvu upomínacieho súdu navrhol pokračovať v konaní na príslušnom súde podľa CSP. Následne upomínací súd dňa postúpil vec na tunajší súd dňa 28.03.2019.

3. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 05.09.2018 uzatvorenej medzi OTP Bankou Slovensko, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom postupca postúpil na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o poistnom OTP expres úvere č. XXXX XXXX XXRSU zo dňa 20.08.2014 (ďalej len „zmluva“) vo výške 20.000 €, ktorú mal žalovaný splácať v pravidelných 84 mesačných splátkach. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 24.10.2015 zaslal žalovanému výzvu k splneniu dlhu, v ktorej súčasne žalovaného upozornil na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 08.01.2016 úver zosplatnil. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Žalovaný celkovo uhradil sumu 2.421,58 € pred podaním žaloby. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby tak predstavuje sumu 18.787,86 € s prísl. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania a náhradu trov konania.

4. Súd lustraval súčasný pobyt žalovaného dotazom na Obecný úrad Slanská Huta aj na Obecný úrad Ruskov, avšak bezúspešne.

5. Následne súd žalobu s prílohami žalovanému doručil postupom podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 12.09.2019. Žalobca sa pojednávania nezúčastnil, dostavil sa však jeho právny zástupca. Nedostavil sa ani žalovaný. Predvolanie na pojednávanie vykázané fikciou doručenia. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe.

7. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise, a to najmä žalobou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadom splátok a úhrad, zmluvou o poisťnom OTP expres úvere, predžalobnou upomienkou a doručenkou, zmluvou o postúpení pohľadávok a zistil tento skutkový stav:

8. Právny predchodca žalobcu - spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s., uzatvoril dňa 20.08.2014 so žalovaným Zmluvu o poisťnom expres úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 20.000 €. Žalovaný sa ju zaviazal splátiť v 84 mesačných splátkach po 341,93 €. Celková čiastka bola 28.722,38 €. RPMN (X) 11,51 %, priemerná RPMN 10,86 %, fixná ročná úroková sadzba 9,70 %. Prvá splátka splatná dňa 20.9.2014, ďalšie splátky splatné 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 20.8.2021. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 08.01.2016 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje zostatok pohľadávky spolu s úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

9. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný uhradil celkom 20.000 € pred podaním žaloby, pričom mu bolo poskytnutých 2.421,58 €.

10. Z predžalobnej upomienky zo dňa 24.10.2015 súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu splátky, ktorá bola v omeškaní viac ako 3 mesiace vo výške 1.817,27 € najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Zároveň žalovaného upozornila, že v súlade s § 53 ods. 9 Obč. zák. v prípade nevyrovnania záväzkov po lehote stanovenej vyhlási úver za predčasne splatný a banka bude oprávnená požadovať splatenie celého úveru do 10 dní odo dňa doručenia vyhlásenia úveru za predčasne splatný.

11. Žalobca oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 03.12.2015 žalovanému oznámil, že dlh sa stane predčasne splatný 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy.

12. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

13. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej

podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

18. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

20. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

21. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

22. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o poisťovníctve OTP expres úvere zo dňa 20.08.2014 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, právny predchodca žalobcu, spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s., má v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bol teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonával v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 20.08.2014 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

23. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

24. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

25. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná na upomínacom súde dňa 07.01.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 20.000 €, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

27. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák. ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

28. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 08.01.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej najneskôr v mesiaci 07/2015 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z predžalobnej upomienky (č. I. 30 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 20.07.2015 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Odo dňa 21.07.2015 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v pondelok dňa 23.07.2018. Nakoľko bola žaloba podaná na upomínacom súde až dňa 07.01.2019, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko považuje nárok žalobcu za premlčaný.

29. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).